

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 1. september 2016
Enhed: Psykiatri og Lægemedel-
politik
Sagsbeh.: SUMDRA
Sagsnr.: 1601650
Dok. nr.: 76486

Orientering om Sundhedsstyrelsens rapport "Kortlægning af opioidforbruget i Danmark" og forhold i relation hertil.

. / . Vedlagt er til Sundheds- og Ældreudvalgets orientering Sundhedsstyrelsens rapport "Kortlægning af opioidforbruget i Danmark". Rapporten beskriver forbruget af morfin og morfinpræparater for borgere, som ikke har kræft. Forbruget i Danmark er i rapporten sammenlignet med forbruget i de øvrige nordiske lande og viser, at Danmark har et højt forbrug af morfin og morfinpræparater.

Baggrund

I marts 2015 blev stillet et § 20 spørgsmål om det høje morfinforbrug i Danmark. Baggrunden for spørgsmålet var en artikelserie i Politiken med baggrund i International Narcotics Control Boards (INCB) oplysninger om danske virksomheders nettoforbrug af euforiserende stoffer, herunder morfin, til lægemiddelfremstilling m.v.

Daværende minister for sundhed og forebyggelse Nick Hækkerup (S) angav i svaret på spørgsmål S 860, at ministeren ville bede Sundhedsstyrelsen om at undersøge, hvorfor der er sket en stigning i forbruget af morfin og morfinlignende stoffer og se på, hvad der kan gøre for at reducere det store forbrug.

Herudover var daværende minister for sundhed og forebyggelse Nick Hækkerup (S) den 31. oktober 2014 i samråd om ældre dementes brug af morfin, og som opfølgning herpå blev der fremsendt brev af 6. august 2015 til udvalget, hvor der bl.a. blev henvist til "Kortlægning af opioidforbruget i Danmark", samt om et forsøg med et BPSD-register (behavioral and psychological symptoms of dementia), som er et værktøj for målrettet pleje af mennesker med demens.

Rapporten "Kortlægning af opioidforbruget i Danmark"

Sundhedsstyrelsens her med baggrund heri udarbejdet rapporten "Kortlægning af opioidforbruget i Danmark", som omfatter forbruget af morfinpræparater for borgere, der ikke har en kræftdiagnose, men har smerter af andre årsager. I rapporten anføres bl.a.,

- At INCB's opgørelse af danske virksomheders nettoforbrug af euforiserende stoffer, herunder morfin, til lægemiddelfremstilling m.v. ikke kan anvendes til at sige noget om lægemiddelforbruget blandt borgere i Danmark. Dette da danske virksomheders lægemiddelfremstilling m.v. retter sig mod både mennesker og dyr, og også omfatter bedøvelse såvel som misbrugsbehandling. Af INCB's opgørelse af euforiserende stoffer, herunder morfin, anvendes derfor kun en del af den samlede mængde til smertebehandling.
- At danskeres forbrug af morfin er højere end i de øvrige nordiske lande. Dette gælder både for stærke og svage morfinpræparater. Ét morfinpræparat skiller sig særligt ud, idet forbruget af tramadol er markant højere i Danmark

end i fx Sverige og Norge, og er også det hyppigst anvendte, når der ses på både antal brugere såvel som mængde.

- At der er en overvægt af kvinder på 40 år eller derover, som er i længerevarende behandling med morfinpræparater.
- At den hyppige anvendelse af tramadol, som er et svagt morfinpræparat, der fås i depotformuleringer, kan være, at præparatet udgør et alternativ til brug af NSAID-præparater, da disse præparater har vist sig at have alvorlige bivirkninger ved langvarig brug.

Initiativer til at sikre smertebehandling af høj kvalitet

Sundhedsstyrelsen har oplyst, at der pågår flere initiativer på området for smertebehandling. Blandt andet igangsætter Institut for Rationel Farmakoterapi (IRF) i efteråret 2016 en revision af den nationale rekommandationsliste for smertelægemidler, ligesom smertebehandling også indgår i en række af Sundhedsstyrelsens kliniske retningslinjer. Repræsentanter fra specialer og arbejdsområder, der dagligt anvender opioider (herunder Dansk Selskab for Almen Medicin og Dansk Selskab for Anæstesiologi og Intensiv Medicin), har desuden igangsat et arbejde med udarbejdelse af en national behandlingsvejledning om brug af opioider i smertebehandling af patienter. Dette arbejde er i opstartsfasen, og Sundhedsstyrelsen er inviteret til at deltage i arbejdet ved IRF.

Med baggrund i de igangsatte indsatser på området, vil jeg bede Sundhedsstyrelsen udarbejde en national vejledning for smertebehandling. Sundhedsstyrelsen skal ved udfærdigelse af vejledningen have fokus både på behandling med og uden lægemidler, således at der tages udgangspunkt i de samlede behandlingsmuligheder på området.

Forsøg med et BPSD-register

Som opfølgning på samrådet den 31. oktober 2014 om ældre dementes brug af morfin og brev af 6. august 2015 til udvalget, kan jeg i øvrigt oplyse, at satspuljeprojektet "Redskab til målrettet pleje af mennesker med demens" er igangsat, idet de deltagende 4-5 kommuner med op mod i alt 15 plejecentre er ved at blive rekrutteret, og implementerings- og afprøvningsfasen starter 1. januar 2017. Sundhedsstyrelsen bistår kommunerne i implementeringen af redskabet. Det forventes, at projektet er afsluttet og evalueret i 2018.

Med venlig hilsen

Sophie Løhde / Anna Skat Nielsen